

ВИДИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТОКІВ ПРИ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ В ЛОГІСТИЧНІЙ СИСТЕМІ

Пантелесєва М.М.

*Науковий керівник: Ачкасова Л.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В останній час все більше фахівців почали приділяти увагу інформаційній логістиці, яка має самостійне значення в бізнесі та управлінні інформаційними потоками і ресурсами. В свою чергу логістична системи складаються з потоків, основним потоком вважається матеріальний та допоміжними потоками – інформаційний, фінансовий, сервесний та ін.

При перевезеннях важливу роль відіграє інформаційний потік, так як по-перше, споживачеві важлива інформація про статус замовлення, наявність товару, строки поставки, відвантажувальних документах і т.п., вона є необхідним елементом споживчого логістичного сервісу. По-друге, наявність повної і достовірної інформації дозволяє скоротити потребу в запасах і трудових ресурсах за рахунок зменшення невизначеності в попиті [1].

Інформаційний потік – це сукупність циркулюючих в логістичній системі, між логістичною системою і зовнішнім середовищем повідомлень, необхідних для управління і контролю логістичних операцій. Інформаційний потік може існувати у вигляді паперових та електронних документів [2].

У логістиці виділяють такі види інформаційних потоків:

- залежно від виду систем, які пов'язуються потоком: горизонтальний (потік повідомлень між партнерами по господарських зв'язках одного рівня управління) і вертикальний (потік повідомлень, що надходять від керівництва в підвідомчі йому ланки логістичної системи);

- в залежності від місця проходження: зовнішній (потік протікає у зовнішнє, по відношенню до логістичної системи, середовище) і внутрішній (потік повідомлень, що циркулюють всередині однієї логістичної системи);

- в залежності від напрямку по відношенню до логістичної системи: вхідний (потік повідомлень, що входить в логістичну систему, або в одну з підсистем) і вихідний (потік повідомлень, що виходять за межі логістичної системи, або однією з підсистем);

- в залежності від терміновості: звичайні, термінові і дуже термінові, в режимі реального часу;

- в залежності від ступеня секретності: звичайні, що містять комерційну таємницю і містять державну таємницю;

- в залежності від важливості поштових повідомлень: прості, рекомендовані, цінні;

- в залежності від області охоплення: місцеві, іногородні, далекі, міжнародні [3, 4].

Інформаційний потік формується, коли виникає необхідність перевезення вантажу, це відбувається, тоді коли клієнт відправляє замовлення на фірму.

На підставі обробки даних цього інформаційного потоку, виконуються необхідні заходи для організації матеріального потоку. В дані заходи можуть входити укладення договору перевезення та оформлення необхідних дорожніх та фінансових документів [4].

А саме: товарно-транспортна накладна; рахунок-фактура; акт завантаження автотранспортного засобу; сертифікат якості, якщо вантажі мають промислове походження; сертифікат про походження; довіреність на перевезення; накладні; зведені відомості (перелік місць, поштучний перелік продукції з заводськими номерами) [5].

Підготовка цих документів часто пов'язана з необхідністю організації обміну інформацією між кількома організаціями. Також використовується великий обсяг спеціальної інформації, заснованої на законодавчих і нормативних актах, а також на відомчих інструкціях. Отже, кожен документ містить величезний потік інформації різного походження.

Після того як відправник вантажу приймає рішення про його доставку і погоджує з перевізником терміни прибуття до одержувача, він направляє повідомлення про майбутнє прибуття вантажу одержувачу. Інформаційний потік випереджає матеріальний і збігається з ним у напрямку. Час, на яке інформаційний потік з даними про вантаж повинен випереджати момент доставки вантажу.

Підготовлений комплект шляхової документації утворює інформаційний потік, наступний разом з вантажем. Цей потік протікає одночасно з матеріальним і збігається з ним у напрямку.

Після доставки вантажу матеріальний потік припиняється, але це не відноситься до інформаційного потоку. Споживач підтверджує прибуття вантажу. У разі виникнення будь-яких проблем може виникнути необхідність в передачі актів взаємних претензій, рахунків та інших різних документів.

Таким чином, і після завершення матеріального потоку інформаційні потоки між учасниками перевезення можуть тривати досить довгий час і в дуже великих обсягах [4].

Література:

1. Сергєєв І.В. Корпоративна логістика. М.: ІНФРА-М, 2005. 976 с.
2. Гаджинський А.М. Підручник для студентів вищих і середніх спеціальних навчальних закладів. М.: Інформаційно-впроваджувальний центр «Маркетинг», 1999. 228 с.
3. Анікін Б.О., Волочієнко В.А., Родкіна Т.А. Логістика і управління ланцюгами поставок. Теорія та практика. Основи логістики. 2015. 344 с.
4. Горев А.Е. Інформаційні технології на транспорті. 2-ге вид., пер. та доп. М.: ЮРАЙТ, 2019. 290 с.
5. Нікіфоров В.В. Логістика. Транспорт та склад в ланцюгу поставки. М.: ГроссМедіа, 2008. 192 с.